

Ko je l. 1500 mnogo ljudij kartuzijanski samostan, v katerem je bila ta slika, obiskalo, nastale so značilne vrstice narodnega laškega pevca:

Ali šel je Fra Angelico v nebesa,
Da pogleda si obraz Device,
Ali pa Marija prišla je na zemljo,
Da pokaže njemu svoje lice.“

Celó zeló strogi sodnik umetniških del, Fr. Schlegel, je strmeč nad to sliko dejal: „Res, kadar brat Ivan slika nebeške prizore, obdá svoje angele in svetnike s

tolikim bleskom in svitom, da mu v naravi nikjer ni primere; jedino sijajni odsev v demantu ali pa v mavrici nas na-nj spominja.“

V Napoleonovem času so vzeli s silo tudi to sliko, kakor stotero drugih, ter so jo prepeljali v Pariz, a l. 1815. je na dunajskem zborovanju poslanik mesta Florencije posebej imenoma zahteval, da se ta slika mestu zopet povrne, kar se je v istini zgodilo. (Dalje.)

Književnost.

Slovenska književnost.

Slovenska knjižnica. Snop. 73—74. „Strahomir.“ Izvirna romantična igra v petih dejanjih. Spisal Ivan Benko. Urejuje in izdaja A. Gabršček. Str. 175. Cena 36 kr.

Zakaj neki naslavlja pisatelj svojo igro izvirno? Ali zato, ker ni prevedena? Ali zato, ker meni, da nam bo kazala kaj posebnega, novega, „originalnega“? No, romantika se je pač preživela in današnji dobi več ne prija. Fabula dramatis še ne bi bila napačna, ko bi jo slišali iz ust kakega pustolovnega pripovedovalca. Toda to nerodno obdelovanje snovi! Te medlo risane osebe brez mesa in krvi, brez slehernega pojmljivega značaja! Dejanja se vrši še dokaj, ali ti neutemeljeni, naravnost neverjetni dogodki! Pisatelju je notranjost človeške cele narave povsem neznana, zato množica besed in govorov in samogovorov, ki nam zvené tako na sluh kakor škorcev glas: Tukaj sem. Kje in kdaj silno razburjen človek govori v dolgih perijodah in raztegnjenih epičnih primerah? (Stran 38, 90 itd.) Stavim, da pisatelj še ni 20 let star ali pa vsaj ni bil, ko je to igro pisal. Vsekakor ni zrela za javnost, še malo ne.

„Mlada Zora. Romantiški igrokaz v treh dejanjih.“ Spisal Milovan. Tudi tej igri velja sodba kakor prejšnji, samo v nekoliko milejši meri. Dijalog vendar ni tako najiven, jezik je vznositeljši, razvitek naravnejši, osebe jasneje označene. Igra je pač posnetek krasne narodne pesmi. Zakaj pa je pisatelj ni porabil za tragedijo? Tragiška krivda je tako razločno naznanjena, kata-

strofa bi bila tako ganljiva, razdelitev v tri dejanja tako neprisiljena. Koren-lečen spominja na tisto tekočino, katero je pila Romejeva Julija. Glavne napake takih mladostnih delc pa so slabotne motivacije in nepsihološko menjavanje mislij, besed, dejanj. Opazke dvornega norca so včasih zeló omledne. Da bi se on šalil še tudi takrat, ko je z veliko silo smrti ušel in je bil grad njegovega gospoda v največji nevarnosti, to pač ni mogoče, razven če je bil res nor. „In der höchsten Noth hört jede Gemüthlichkeit auf.“

Anton Medved.

Pole s podobami za šolo in dom. „Družba za razmnoževalno umetnost na Dunaju“ je izdala prvo vrsto slik (25) z omenjenim imenom. Ta vrsta je kos velike celote, v kateri bo do 500 pol z umetnimi slikami raznega značaja in razne vsebine. Predmeti bodo verski, zgodovinski, prirodopisni i. dr.; slike same pa bodo deloma lesorezi, deloma risbe, deloma tudi barvane podobe. Namenjene so kakor šoli tako tudi domači porabi, mladini, a tudi odraslim. Za ta namen, da se daleč razširijo, določena jim je cena res nizko, namreč 5 kr. nebarvana, in 10 kr. barvana pola. Prvih 25 pol, katere imamo v rokah, smemo imenovati umetniško delo; nekatere so jako lepe, druge so pa narejene po raznih načinih risarske umetnosti, kateri so dandanes zastopani med risarji. Šoli bodo gotovo v velik prid. — Prodaja teh slik je poverjena c. kr. vodstvu založbe šolskih knjig na Dunaju. (K. k. Schulbücher-Verlags-Direktion in Wien.)